

Asia: VN/20217/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaalilain muuttamisesta - luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä huomiota esitysluonnoksessa olevasta ehdotuksesta laitosaänestyksen järjestämisestä varusmiespalvelusta suorittaville äänioikeutetuille?

Onko teillä muita huomioita esitysluonnoksesta?

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi kannattaa vaalilain muuttamisesta tehtyä esitystä. Varusmiesten äänestysmahdollisuuksien parantaminen on yksi keino vahvistaa nuorten matalaa äänestysaktiivisuutta. Kuntavaaleissa 2021 laitosaänestys toimitettiin ensimmäistä kertaa myös varuskunnissa väliaikaisen lain perusteella. On tärkeää, että lakimuutos toteutetaan nopealla aikataululla huomioiden tammikuussa 2022 järjestettävät aluevaalit.

Nuoret äänestävät kaikissa vaaleissa muita ikäryhmiä vähemmän, jolloin myös nuorten ääni kuuluu päätöksenteossa muita vähemmän. Kuntavaaleissa 2021 vain 35,4% alle 25-vuotiaista nuorista aikuisista äänesti.

Ehdotettu lakimuutos tulee todennäköisesti madaltamaan varusmiesten kynnystä äänestää, mutta nuorten äänestysaktiivisuus vaatii tuekseen myös muita tekoja. Erityisesti tulee huomioida aliedustetut ryhmät ja heikommassa asemassa olevat nuoret. Äänestysaktiivisuutta voidaan vahvistaa muun muassa nuorille kohdennetulla viestinnällä, äänestyspaikkojen sijoittamisella nuorten lähelle, vaalikoneilla ja nuorille ehdokkaille tarjottavalla tuella. Allianssi kannattaa lisäksi äänestys- ja vaalikelpoisuuden ikärajan laskemista kaikissa vaaleissa ja kansalaisaloitteen allekirjoittamisessa 16 ikävuoteen.

Asikainen Katja
Suomen nuorisovaltuuston kattojärjestö Allianssi ry